

MHLA130008782025

दाखल तारीख २५.०७.२०२५.

नोंदणी तारिख २५.०७.२०२५.

निकाल तारिख १३.०८.२०२६.

कालावधी ०१ व ००म १८दि

रेणापूर येथील सह दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर रेणापूर, जि.लातूर यांच्यान्यायालयात

(पिठासीन अधिकारी डि.एम.गित्ते)

नि.दिवाणी दा.क्र.१८४/२०२५

निशाणी

स्टेट बँक ऑफ इंडिया,

शाखा रेणापूर जि.लातूर

तर्फे मॅनेजर श्री. राहुल छत्रपतीजी लेंडारे,

वय: ४० वर्ष, धंदा:नोकरी,

.....वादी

विरुद्ध

१. मे.आदिती प्रकाशन अन्ड बुकसेंटर,

प्रोप्रा. शेषराव वामन पवार,

वय सज्जान, व्यवसाय —व्यापार,

रा. सेवादास नगर, रेणापूर, ता.

रेणापूर, जि.लातूर.

.....प्रतिवादी

दावा :- रक्कम रु.३,०९,८८६/- रक्कम १४.१५%

व्याजदरासह वसुल होऊन मिळण्यासाठी

.....
श्री.एस.एन.कुलकर्णी — वादीतर्फे विद्वान वकील.प्रतिवादीविरुद्ध दावा एकतर्फा चालविण्यात आला.
.....

न्यायनिर्णय

(जाहिर दिनांक .१३ ऑगस्ट २०२६)

वादी बँकेने प्रस्तुत दावा हा कर्जाची थकबाकी रक्कम रु. ३,०९,८६६.६०/- व्याजदर १४.१५% सह वसुल होऊन मिळण्यासाठी दाखल केला आहे.

वादींची हकीकत थोडक्यात खालीलप्रमाणे :-

०२. वादी ही राष्ट्रीयकृत बँक असून बँकिंग विषय सर्व व्यवहारांचा त्यांचा व्यवसाय आहे. वादी बँक ही इतर व्यवहारांबरोबरच उद्योग व्यवसायासाठी कर्ज पुरावठा करते व सर्व चौकशी अंती नियमाप्रमाणे सर्व दस्ताऐवज लिहून दिल्यानंतर अटी व शर्तीनुसार कर्ज मंजूर करते.

०३. प्रतिवादी ही "मे. आदिती प्रकाशन आणि बुक सेंटर " एक फर्म असून त्याचे प्रोप्रायटर हे शेषराव वामन पवार आहेत. प्रतिवादी यांना भारत सरकार सुक्ष्म, लघु एवं मध्यम उद्यम मंत्रालय यांचे प्रमाणपत्र मिळाल्यावरून ते वादी बँकेकडे प्रतिवादीने वादी बँकेकडे अर्ज सादर केला व रक्कम रु. ४,४०,०००/- च्या कर्जाची मागणी केली. प्रतिवादीने वादी बँकेच्या अटी, शर्ती व व्याजाचा दर मान्य केला, म्हणून वादी बँकेने प्रतिवादीला रक्कम रु. ४,४०,०००/- दि.३०.१०.२०२३ रोजी १४.१५% प्रतिवर्ष व्याजदराने कर्ज मंजूर केले. सदरचे कर्ज हे कर्ज खाते क्र.४२३९३३७८९६८ मध्ये जमा करण्यात आले. प्रतिवादीचा चालू खाते क्रमांक ४११७७९६५२९१ असा आहे. त्याबाबत प्रतिवादीने वादी बँकेच्या लाभात डिमांड प्रॉमिसरी नोट, हायपोथिकेशन करारनामा इ. आवश्यक दस्ताऐवज लिहून दिले. प्रतिवादीने सदर कर्ज हे दरसाल रु. १४.१५% व्याजासह ४८ महिन्यांच्या समान हप्त्यात प्रतिमहा रक्कम रु.९,१६७/- भरावयाचे मान्य केले. परंतु प्रतिवादीने सदर कर्जाच्या रक्कमेपैकी काहीच रक्कम भरलेली नाही.

०४. वादीचे पुढे कथन की, प्रतिवादीने कर्ज रक्कम व त्यावरील दि.२९.०४.२०२५ पर्यंतचे व्याज नियमित भरले नाही. प्रतिवादीने त्याचे कर्ज

मुदतीत भरलेले नाही त्यामुळे दंड म्हणून २% व्याजाने उर्वरित कर्ज रक्कमेवर व्याज द्यावे लागणार आहे. वादी बँकेने प्रतिवादींना कर्ज भरण्याबाबत बऱ्याचवेळा सुचना दिल्या. याउलट प्रतिवादीने कर्ज भरण्यास या-ना-त्या कारणाने जाणिवपूर्वक टाळाटाळ केली. त्यामुळे वादी बँकेने प्रतिवादीस दि.०६.०६.२०२५ रोजी नोटीस पाठविली. सदरची नोटीस मिळूनही प्रतिवादीने कर्जाची रक्कम बँकेत भरली नाही त्यामुळे वादी बँक प्रतिवादीकडून कर्ज व त्यावरील व्याज वसूल होऊन मिळणेकरीता प्रस्तुतचा दावा दाखल केला आहे.

०५. प्रतिवादी यांना निशाणी ६ अन्वये समन्स मिळून देखील ते प्रस्तुत दाव्यात हजर झाले नाही. सबब, दि. १६.१०.२०२५ रोजीच्या निशाणी १ वरील आदेशान्वये सदर दावा प्रतिवादीविरुद्ध एकतर्फा चालविण्यात आला.

०६. वादी बँकेच्या दाव्यातील कथनावरून खालील मुद्दे उपस्थित होतात. त्यावर मी कारणमीमांसेसह खालीलप्रमाणे निष्कर्ष देत आहे.

अ.क्र.	मुद्दे	निष्कर्ष
०१.	वादी बँके सिध्द करते काय की, प्रतिवादीने कर्ज रक्कम रु. ४,४०,०००/- वादी बँके कडुन घेतले असुन त्यावर दसादशे १४.१५% व्याज व दंड व्याज दंड व्याज २%देण्याचे कबुल केले आहे?	...अंशतः होकारार्थी.
०२.	वादी बँके सिध्द करते काय की, प्रतिवादीकडे रक्कम रु.३,०९,८६६.६०/- थकीत आहे?	...होकारार्थी, रु.३,०९,६६९.६०
०३.	वादी बँक प्रतिवादीकडुन थकीत रक्कम रु. ३,०९,८६६.६०/- व्याजासह वसुल होऊन मिळण्यास पात्र आहे काय ? असल्यास व्याजदार किती ?	...होकारार्थी, रु.३,०९,६६९.६० व्याज १८.१५ % दराने.
०४.	काय आदेश व हुक्मनामा ?	...अंतिम आदेशाप्रमाणे.

कारणमीमांसा

वादींनी दिलेला तोंडी व कागदोपत्री पुरावा खालीलप्रमाणे:

अ.क्र.	दस्तऐवज	निशाणी
१.	वा.सा.क्र.१ राहूल लेंडारे यांचे पुराव्याचे प्रतिज्ञापत्र	७
२.	दि.३०.१०.२०२३ रोजीचा तथ्य पत्रीका /मुख्य तथ्य विधान.	८
३.	कराराचे पत्र	९
४.	दि.३०.१०.२०२३ रोजीच्या करारनाम्याचे पत्र	१०
५.	दि.३०.१०.२०२३ रोजीचा कर्ज करारनामा	११
६.	दि.२७.१०.२०२३ रोजीचा प्रतिवादीने दिलेला कर्ज मिळण्याचा अर्ज	१२
७.	खातेउतारा	१३
८.	दि.०६.०६.२०२५ रोजीची वादीने प्रतिवादीस पाठविलेल्या नोटीसची प्रत	१४
९.	नोटीस पाठविल्याची पावती	१५
१०.	पुरावा बंद पुरशीस	१६

वादी यांच्या विद्वान वकीलांचा युक्तिवाद ऐकला. त्यांनी त्यांचा तोंडी व कागदोपत्री पुराव्याप्रमाणे युक्तिवाद केला.

मुद्दे क्र. १ ते ४ करीता :-

०७. सदर मुद्दे एकसारख्या पुराव्यावर आधारित असल्यामुळे पुराव्याची पुनरावृत्ती टाळण्याकरीता त्यांचे विवेचन एकत्रीतपणे करण्यात येत आहे. वादीने त्याच्या पुराव्याच्या प्रतिज्ञापत्रामध्ये वादपत्रातील कथन यांची पुनरावृत्ती केली आहे. वादीच्या पुराव्यात असे आले की, प्रतिवादी हा "मे. आदिती प्रकाशन आणि बुक सेंटर" नावाने व्यवसाय चालवितो. सदर फर्म ही महाराष्ट्र दुकाने व आस्थापने व शाखा अधिनियम १९४८ नुसार नोंदणीकृत आहे. प्रतिवादी यांना भारत सरकार

सुक्ष्म, लघु एवं मध्यम उद्यम मंत्रालय यांचे प्रमाणपत्र मिळाल्यावरून ते वादी बँकेकडे प्रतिवादीने वादी बँकेकडे अर्ज सादर केला व रक्कम रु. ४,४०,०००/- च्या कर्जाची मागणी केली. प्रतिवादीने वादी बँकेच्या अटी, शर्ती व व्याजाचा दर मान्य केला, म्हणून वादी बँकेने प्रतिवादीला रक्कम रु. ४,४०,०००/- दि.३०.१०.२०२३ रोजी १४.१५% प्रतिवर्ष व्याजदराने कर्ज मंजूर केले.

०८. वादीने नि.८ वर तथ्य पत्रीका/मुख्य तथ्य विधान, दि.३०.१०.२०२३ रोजीचा करार नि.१०, दि.३०.१०.२०२३ रोजीचा कर्ज करारनामा नि.११ दाखल केले आहे. सदर दस्तांचे अवलोकन केले असता वादीने प्रतिवादी यांना कर्ज रक्कम रु.४,४०,०००/- त्यावर व्याजदर १४.१५ % व दंड व्याज दर ५% प्रतिवर्षी प्रमाणे मंजूर करण्यात आले होते. वादीचा तोंडी व कागदोपत्री पुरावा हा विनाआव्हानीत राहिला आहे. तसेच वादीने नि.१३ वर कर्ज खातेउतारा दाखल केला आहे. सदर कर्ज खातेउताऱ्याचे अवलोकन केले असता वादी यांना रक्कम रु.४,३९,५५७/- कर्ज मंजूर करण्यात आले होते हे तथ्य सिध्द होते. वादी व प्रतिवादी यांच्यामध्ये व्याजदाराबाबत लेखी करार करण्यात आला होता. वादीने दाखल केलेल्या दस्तांवरून वादी व प्रतिवादी यांच्यामध्ये व्याजदर हा निश्चित नसून तो काळानुरूप बदलणारा होता. खाते उताऱ्याचे अवलोकन केले असता प्रतिवादी यांना व्याजदर हा १३.१५ % प्रतिवर्ष आकारण्यात आलेले आहे.

०९. परंतु, खाते उताऱ्यामध्ये प्रतिवादीने कर्ज रक्कम थकविल्यास कोणता व्याजदर लागेल याबाबत कोणताही उल्लेख करण्यात आलेला नाही. वादी व प्रतिवादी यांच्यामधील नि.८ वर सादर तथ्य पत्रीका/मुख्य तथ्य विधान याचे अवलोकन केले असता त्यांच्यामध्ये दंड व्याजदर हा ५% नियमित व्याजदरावर आकारण्याचा करार करण्यात आलेला आहे. त्यामुळे प्रतिवादीविरुद्ध वादीला नियमित व्याजावर ५% अधिक व्याजदर उर्वरित कर्ज रक्कमेवर वसूल करण्याचा अधिकार आहे. तसेच नि.१३ वर दाखल केलेल्या खातेउताऱ्याचे अवलोकन केले असता दि.२५.०६.२०२५ रोजी प्रतिवादीकडून रक्कम रु.३,०९,६६९.६० येणे

बाकी होते. वादीने सदरचा दावा हा दि..२२.०७.२०२५ रोजी दाखल केला आहे. त्यामुळे दावा दाखल तारखेला वादीला प्रतिवादीकडून रक्कम रु.३,०९,६६९.६० नियमित व्याजदर १३.१५% अधिक ५% प्रतिवर्ष म्हणजे एकुण १८.१५ % प्रतिवर्ष प्रमाणे दावा दाखल तारखेपासून वसूल करण्याचा अधिकार आहे. त्यामुळे मी मुद्दा क्र.१ ते ३ चे उत्तर अंशतः होकारार्थी रक्कम रु.३,०९,६६९.६० व्याजदर १८.१५ % प्रतिवर्ष नोंदवित असून मुद्दा क्र.४ च्या अनुषंगाने खालील आदेश पारीत करीत आहे.

आ दे श

०१. दावा अंशतः खर्चासह मंजूर करण्यात येतो.
०२. प्रतिवादी यांनी वादीला थकीत कर्ज रक्कम रुपये ३,०९,६६९.६०/- दावा दाखल तारखेपासून रक्कम वसूल होईपर्यंत द.सा.द.शे.१८.१५ % व्याजदराने द्यावे.
०३. येणेप्रमाणे हुकूमनामा तयार करण्यात यावा.
(न्यायनिर्णय खुल्या न्यायालयात जाहीर).

ठिकाण - रेणापूर

दिनांक - १३.०८.२०२६

(डि.एम.गित्ते)

सह दिवाणी न्यायाधीश क. स्तर,
रेणापूर